

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gž 5/04-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu, po sutkinji Gordani Gasparini, u pravnoj stvari zahtjevatelja T. T. G. i L., B. (Njemačka), kojeg zastupa B. H., odvjetnica iz Z., protiv predloženika M. d.d., Z., kojeg zastupaju V. M. i D. D., odvjetnik iz Z., radi priznanja stranog arbitražnog pravorijeka, rješavajući žalbu predlagatelja protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu broj R1-137/2003 od 08. listopada 2003., dana 27. veljače 2006. godine

r i j e š i o j e:

Žalba predlagatelja T. T. G. i L. protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu broj R1-137/2003 od 08. listopada 2003. odbija se.

Obrazloženje

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu broj R1-137/2003 od 08. listopada 2003. odbijen je zahtjev za priznanje "pravorijeka Arbitražnog suda kod Privredne komore Jugoslavije" broj T-87/90 od 29. studenog 2002., donijetog u pravnoj stvari tužitelja T. T. G. i L. B. protiv tuženika M. d.d., Z., uz obrazloženje, da bi priznanje Odluke Spoljnotrgovinske arbitraže Privredne komore Jugoslavije broj T-87/90 od 29. studenog 2002. bilo u suprotnosti s javnim poretkom Republike Hrvatske (čl. 40. st. 2. toč. b/ Zakona o arbitraži; "Narodne novine" broj 88/01; dalje: ZA), budući da bi se priznanjem sankcionirala odluka tijela koje Republika Hrvatska, na temelju Odluke Sabora Republike Hrvatske od 08. listopada 1991. o raskidu državnopravnih veza s ostalim republikama koje su tvorile tadašnju SFRJ, ne priznaje.

Protiv tog prvostupanjskog rješenja žalbu je podnio predlagatelj ("zahtjevatelj"), navodeći, u bitnom, da je pogrešno pravno stajalište prvostupanjskog suda da je arbitražna klauzula iz ugovora stranaka broj ... od 30. rujna 1986. bez pravnog učinka, a iz razloga što je prestankom postojanja države SFRJ prestala postojati i Privredna komora Jugoslavije i tijela koja je ona osnovala, odnosno Spoljnotrgovinska arbitraža. Prema mišljenju žalitelja, Spoljnotrgovinska arbitraža pri Privrednoj komori Jugoslavije nije organ Privredne komore Jugoslavije, pa prestankom države SFRJ nije prestala postojati arbitraža, na koju kao instituciju privatnog prava, odnosno nedržavni sud koji svoje ovlaštenje crpi iz sporazuma stranaka, ne može imati implikacije Odluka Sabora Republike Hrvatske od 08. listopada 1991. godine.

Predloženik nije odgovorio na žalbu.

Žalba nije osnovana.

Pravilno je u osporenom rješenju prvostupanjski sud primijenio pravo kada je odbio priznanje Odluke Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Jugoslavije u Beogradu broj T-87/90 od 29. studenog 2002., donijete u sporu između tužitelja T. T. G. I. L.B. protiv tuženika M. d.d. Z..

Ugovorom stranaka broj ... od 30. svibnja 1986., kojeg su sastavni dio Opći uvjeti za isporuku robe između organizacije DDR-a i SFRJ (ABW 1969), stranke su odredbom čl. 52. citiranih Općih uvjeta za rješavanje spora koji proizađe iz tog Ugovora ugovorile nadležnost Spoljnotrgovinske arbitraže pri Saveznoj privrednoj komori u Beogradu.

Spoljnotrgovinska arbitraža pri Saveznoj privrednoj komori institucionalna je arbitraža ustanovljena Zakonom o udruživanju organizacija udruženog rada u opća udruženja i Privrednu komoru Jugoslavije ("Službeni list SFRJ" broj 54/76) i samo je ta arbitraža, odnosno Vanjskotrgovačka arbitraža pri Privrednoj komori Jugoslavije, ustanovljena Zakonom o Privrednoj komori Jugoslavije ("Službeni list SFRJ" broj 42/90), na temelju arbitražne klauzule iz čl. 52. citiranih Općih uvjeta Ugovora broj ... od 30. svibnja 1986., mogla donijeti pravovaljan pravorijek.

Ta ugovorena institucionalna arbitraža (Spoljnotrgovinska arbitraža pri Saveznoj privrednoj komori, odnosno Vanjskotrgovinska arbitraža pri Privrednoj komori Jugoslavije) prestala je postojati 17. prosinca 1991., kada je stupio na snagu Zakon o Hrvatskoj gospodarskoj komori ("Narodne novine" broj 66/91), koji je u odredbi čl. 24. propisao da se od dana stupanja na snagu tog Zakona neće primjenjivati Zakon o privrednoj komori Jugoslavije ("Službeni list SFRJ" broj 42/90).

Nastavno izloženom, Spoljnotrgovinska arbitraža pri Saveznoj privrednoj komori, odnosno Spoljnotrgovinska arbitraža pri Privrednoj komori Jugoslavije pravovaljani pravorijek, s pravnom snagom pravomoćne sudske presude, mogla je donijeti samo do 17. prosinca 1991. godine.

Ugovorena institucionalna arbitraža – Spoljnotrgovinska arbitraža pri Privrednoj komori Jugoslavije – pravorijek u ovom sporu nije donijela do 17. prosinca 1991. godine.

Pravorijek priznanje kojeg se traži donijela je 29. studenog 2002. Spoljnotrgovinska arbitraža pri Privrednoj komori Jugoslavije utemeljena Zakonom o Privrednoj komori Jugoslavije ("Službeni list SR Jugoslavije" broj 53/92).

Arbitražnom klauzulom iz čl. 52. citiranih Općih uvjeta Ugovora broj ... od 30. svibnja 1986. nije ugovorena nadležnost Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Jugoslavije, koja je donijela sporni pravorijek broj T-87/90 od 29. studenog 2002., što znači da Ugovor o arbitraži ne postoji.

Odredbom čl. 40. st. 1. ZA propisano je da će se strani pravorijek priznati, osim ako sud, u povodu prigovora protivne stranke, utvrdi da postoji neki od razloga iz čl. 36. st. 2. toč. 1. tog Zakona.

U čl. 36. st. 2. toč. 1.a/ ZA propisano je da se pravorijek može poništiti, odnosno u ovom slučaju ne priznati, ako ugovor o arbitraži nije uopće bio sklopljen ili ako nije bio valjan.

Kako je predloženik prigovorio da ugovor o arbitraži nije sklopljen, a sud je utvrdio da ne postoji ugovor o arbitraži kojim bi bila ugovorena nadležnost Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Jugoslavije, koja je sporni pravorijek donijela, to je, na temelju odredbe čl. 40. st. 1. u vezi čl. 36. st. 2. toč. 1.a/ ZA, zahtjev za priznanje osnovano odbijen.

Odluka se temelji na odredbi čl. 49. ZA i čl. 368. ZPP.

U Zagrebu, 27. veljače 2006. godine

Sutkinja:
Gordana Gasparini, v.r.